

1] (a) $y_1, \dots, y_r \in \text{Spec } R$, $\bigcap y_i = y$.

Denumo, da $\forall i \exists x_i \in y_i \setminus y$.

Potem $x_1, \dots, x_r \in \bigcap y_i \setminus y$; protislovje.

(b) Denumo nasprotno. Tedaj $\forall y \in C \exists x_y \in y \setminus y$.

Torej je $C \subseteq \bigcup_{y \in C} Z(x_y)$. Ker je množica

C zaprta v $\text{Spec } R$ v kontraktibilni topologiji,
je C kompaktna ($\text{Spec } R$ je $\bar{\tau}_2$ v tej top.).

Po definiciji kontr. top. so množice $Z(x_y)$
odprte $\Rightarrow \exists q_1, \dots, q_r \in C: C \subseteq \bigcup_{i=1}^r Z(x_{q_i})$.

Vendar tedaj $x_{q_1}, \dots, x_{q_r} \in \bigcap C \setminus y$;

(c) Najbo $R := \mathbb{C}[X]$ in za vsak $a \in \mathbb{C}$,

$\mathfrak{m}_a := \{f \in R \mid f(a) = 0\}$. Očitno $\mathfrak{m}_a \in (\text{Spec } R)^{\max}$.

$\bigcap_{a \in \mathbb{C}} \mathfrak{m}_a = \{f \in R \mid \forall a \in \mathbb{C} \forall a: f(a) = 0\}$.

Ker ima vsak kompleksni polinom brezjemu končno
nihil (če je le enocelen), je $\bigcap_{a \in \mathbb{C}} \mathfrak{m}_a = \{0\}$.

Torej $\bigcap_{a \in \mathbb{C}} \mathfrak{m}_a = \{0\} \subseteq \mathfrak{m}_0$, a za vsak

$a \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ velja $\mathfrak{m}_a \neq \mathfrak{m}_0$.

(d) Dokazujemo $\overline{C} = \bigcup_{y \in C} \overline{f(y)}$. Nekajja (2) je

ocitna. Za obrat naj bo $y \in \overline{C}$ in $\{U_\lambda \mid \lambda \in \Lambda\}$
vse odprtne-kompakte oblike $y \in \text{Spec } R$ (v spektralni
topologiji). Za $\forall \lambda \in \Lambda \cap U_\lambda \neq \emptyset$. Ker so množice
 $C \cap U_\lambda$ zaprte v kontraktibilni topologiji $\text{Spec } R$,
so kompakte. Torej je $\bigcap_{\lambda \in \Lambda} (C \cap U_\lambda) \neq \emptyset$.

Za vsak $y \in \bigcap_{\lambda \in \Lambda} (C \cap U_\lambda)$ velja $y \in \overline{f(y)}$.

(e) Okranimo označite z primera (c).

Definirajmo $C := \{ma \mid a \in \mathbb{C}\}$.

(Po Hilbertovem Nullstellensatzu je
 $C = (\text{Spec } R)^{\max}$; od tod sledi
preostanek. Lahko pa trčitev dokazemo
brez tega.)

Torej $C = \overline{\bigcup_{a \in \mathbb{C}} \{ma\}} = \overline{\bigcup_{a \in \mathbb{C}} \{ma\}}$, saj so
vsi izdelki oblike ma , maksimalni.

Torej $C = \bigcup_{a \in \mathbb{C}} \overline{\{ma\}} = \bigcup_{a \in \mathbb{C}} \overline{\{ma\}}$.

Vendar pa $(0) \in \overline{C}$, saj za vsak
nenicelen polinom $f \in R$ obstaja $x \in \mathbb{C}$,
ki ni nula f -a. Torej $m_x \in V(f)$.

(2a) R je izomorfen $k[y] \oplus kX$, ker je množenje porojeno z

$$\left(\sum_{i=0}^{n_1} a_i^{(1)} y^i, \lambda_1 x \right) \cdot \left(\sum_{j=0}^{n_2} a_j^{(2)} y^j, \lambda_2 x \right)$$

$$= (p_1, p_2, a_0^{(2)} \cdot \lambda_1 + a_0^{(1)} \cdot \lambda_2).$$

Po prvem izreku o euklidski primarni dekompoziciji so pradeali, ki so množenji (0) , natanko tisti pradeali, ki jih najdemo med $\text{Rad}((0); x)$ za $x \in R$. S ponovčjo tega lahko natančno izračunamo $\text{Ass}((0))$.

Lahko pa najmej "uganemo" primarno dekomp. idealja (0) in iz te izpeljemo $\text{Ass}((0))$. To bomo storili takoj.

Trdimo, da je za vsak $n \in \mathbb{N}$

$$(0) = (x) \cap (y^n)$$

primarna dekompozicija $\geq (0)$.

• (x) je celi pradeal, saj je $R/(x) \cong k[y]$, kar je cel dolobar.

• (y^n) ni splošnem ni pradeal, vendar je vsak določljiv nica $\in R/(y^n)$ sliba elementa

$$\left(\sum_{i=1}^n a_i y^i, \lambda x \right) \text{ za primerne } n, a_i, \lambda.$$

Očitno je n -ta potenca tega polinoma element idealja (y^n) . Torej je (y^n) primaren ideal.

$$\text{• Ass}((0)) = \{(x), \text{Rad}(y^n)\}$$

Očitno je $\text{Rad}(y^n) \supseteq (y)$, ker pa je

$\text{Rad}(y^n)$ pradeal in $x^2 = 0 \in \text{Rad}(y^n)$,

sledi $\text{Rad}(y^n) \supseteq (x, y)$. Ker je

$$(x, y) \text{ pradeal, je } \text{Ass}((0)) = \{(x), (x, y)\}.$$

$$(2b) \text{ Trdimo, da je } (y^4, yz^4, x^2z^4) = (x^2, y) \cap (y^4, z^4)$$

primarna dekompozicija idealja (0) . Najprej dokazimo,

$$\text{da sta obe strani enaki bot množici: } (x^2, y) \cap (y^4, z^4) =$$

$$= (x^2y^4, x^2z^4, y^4, yz^4) = (x^2z^4, y^4, yz^4).$$

$$\text{Če } (+) \text{ res prim.-dekomp., potem je } \text{Ass}(0) = \{(x, y), (y, z)\},$$

$$\text{saj je } \text{Rad}(x^2, y) = (x, y) \text{ in } \text{Rad}(y^4, z^4) = (y, z).$$

Dokazimo, da je (x^2, y) primaren ideal (dobar za (y^4, z^4))

je podoben, načrtovani razlog bolj zahteven, in bo izpuščen).

Dekazimo, da za f, g $\in R \setminus (x^2, y)$ velja $fg \in (x^2, y)$.

$$\text{BSS } g = h_1(z) + x \cdot h_2(z) \text{ in } f = f_1(z) + x \cdot f_2(z)$$

(onake iz (x^2, y) lahko odstjejemo, saj ne vplivajo na nemščnost izjave, ki jo dokazujemo). Potem je

$$fg = f_1(z) \cdot h_1(z) + x(f_1(z)h_2(z) + h_1(z) \cdot f_2(z)) + x^2 \cdot 0.$$

Torej je $fg \in (x^2, y)$, sledi (med drugim) $f_1 \cdot h_1 = 0$,

$$\text{npr. } f_1 = 0. \text{ Vendar sedan } f^2 = x^2 \cdot f_2(z)^2 \text{ leži v } (x^2, y),$$

kar smo zato dokazati.

(3) (a) Poseben primer, ko je minimalen praideal en sam, recimo $\mathfrak{p}_1$, je zelo preprost. Ker je nilradikal presek vseh minimalnih praidealov in v tem primeru enak $\{0\}$, je $\mathfrak{p}_1 = \{0\}$. Torej je R cel kolobar in trditev očitno drži. Denimo, da je $r > 1$. Vzemimo poljuben element $x \in \mathfrak{p}_j \subseteq \bigcup_{i=1}^r \mathfrak{p}_i$ in $y \in \bigcap_{i \neq j} \mathfrak{p}_i \setminus \mathfrak{p}_j$. (Takšen y obstaja, saj bi sicer bil presek $\bigcap_{i \neq j} \mathfrak{p}_i$ vsebovan v praidealju $\mathfrak{p}_j$, kar bi pomenilo, da za neki $k \neq j$ velja $\mathfrak{p}_k \subseteq \mathfrak{p}_j$. To pa zaradi minimalnosti idealov ni mogoče.) Tedaj je $xy \in \bigcap_{i=1}^r \mathfrak{p}_i = \{0\}$ in $y \neq 0$. Torej je x delitelj niča. S tem smo pokazali, da je vsak element unije $\bigcup_{i=1}^r \mathfrak{p}_i$ delitelj niča. Pokažimo sedaj še obratno inkruzijo. Naj bo x poljuben delitelj niča. Obstaja tak $y \in R \setminus \{0\}$, da velja $xy = 0$. Ker je $\bigcap_{i=1}^r \mathfrak{p}_i = \{0\}$, obstaja indeks k , da velja $y \notin \mathfrak{p}_k$. Po drugi strani pa $xy = 0 \in \mathfrak{p}_k$. Od tod sledi $x \in \mathfrak{p}_k \subseteq \bigcup_{i=1}^r \mathfrak{p}_i$, kar smo že leli dokazati.

(b) Po definiciji množice S je $\text{Spec } R_S = \{(\mathfrak{p}_i)_S \mid i = 1, \dots, r\}$. V posebnem so $(\mathfrak{p}_i)_S$ maksimalni ideali kolobarja R_S . Zato so $R_S/(\mathfrak{p}_i)_S = (R/\mathfrak{p}_i)_{S_i}$ obseg (tukaj smo s S_i označili sliko multiplikativne množice S v faktorskem kolobarju $R/\mathfrak{p}_i$). Ker so praideali $(\mathfrak{p}_i)_S$ maksimalni, so paroma komaksimalni (to pomeni, da za $i \neq j$ velja $(\mathfrak{p}_i)_S + (\mathfrak{p}_j)_S = R_S$). Uporabimo lahko Kitajski izrek o ostankih, ki nam da epimorfizem

$$R_S \longrightarrow R_S/(\mathfrak{p}_1)_S \times \cdots \times R_S/(\mathfrak{p}_r)_S$$

z jedrom $\bigcap_{i=1}^r (\mathfrak{p}_i)_S = \{0\}$. Ker je lokalizacija $R_S/(\mathfrak{p}_i)_S = (R/\mathfrak{p}_i)_{S_i}$ obseg, ki vsebuje cel kolobar $R/\mathfrak{p}_i$, je enaka obsegu ulomkov $\text{Quot}(R/\mathfrak{p}_i)$. Torej obstaja izomorfizem $R_S \longrightarrow \text{Quot}(R/\mathfrak{p}_1) \times \cdots \times \text{Quot}(R/\mathfrak{p}_r)$.

(c) Naj bo Z množica deliteljev niča kolobarja R . Dokazujemo $Z = \bigcup (\text{Spec } R)^{\min}$. Pokažimo najprej inkruzijo ($\subseteq$). Za $0 \neq x \in Z$ obstaja $0 \neq y \in Z$ z lastnostjo $xy = 0$. Torej $xy \in \bigcap (\text{Spec } R)^{\min}$. V posebnem za vsak praideal $\mathfrak{q} \in (\text{Spec } R)^{\min}$ velja $x \in \mathfrak{q}$ ali $y \in \mathfrak{q}$. Ker je kolobar R reduciran in je $y \neq 0$, obstaja tak $\mathfrak{q}$, da je $x \in \mathfrak{q}$.

Za dokaz obratne inkruzije naj bo $y \in \mathfrak{p} \in (\text{Spec } R)^{\min}$. Denimo, da y ni delitelj niča in definirajmo

$$T := \{y^i x \mid i \in \mathbb{N}, x \in R \setminus \mathfrak{p}\}.$$

Očitno je T multiplikativna množica. Ker je R reduciran in y ni delitelj niča, T ne vsebuje 0. Zato po Zornovi lemi obstaja maksimalen ideal $\mathfrak{q}$, ki ne seka T . Po Krullovi lemi je $\mathfrak{q}$ praideal, ki je očitno vsebovan v $\mathfrak{p}$. Sedaj iz minimalnosti praideaala $\mathfrak{p}$ sledi $\mathfrak{q} = \mathfrak{p}$. To pa je protislovje, saj $y \in \mathfrak{p}$ in $y \notin \mathfrak{q}$.

(4a) R cel sočlen, $m \in (\text{Spec } R)^{\max}$
 Kanonična preslikava $R_m \xrightarrow{\varphi} \text{Quot } R = R_{R^\times}$
 je definirana z $\frac{r}{s} \mapsto \frac{r}{s} \cdot s^{-1}$
 $r \in R, s \in R \setminus m$.

$$\begin{aligned}\varphi\left(\frac{r}{s}\right) = 0 &\Leftrightarrow \frac{r}{s} = \frac{0}{1} \in R_{R^\times} \\ &\Leftrightarrow \exists t \in R^\times \quad t \cdot r = 0.\end{aligned}$$

Torej je φ injektiven.

(b) Dovimo, da je $\frac{a}{b} \in \bigcap_{m \in (\text{Spec } R)^{\max}} R_m$

za $a, b \in R^\times$.

Torej za vsak maks. ideal $m \subseteq R$

obstajata $c_m \in R$ in $d_m \in R \setminus m$ z

lastnostjo $\frac{a}{b} = \frac{c_m}{d_m}$. Ker je R cel

sočlen, je to ekvivalentno $ad_m = bc_m$,

ziračna $\forall m \in (\text{Spec } R)^{\max} \exists d_m \in R \setminus m: ad_m \in (b)$.

(*) $\rightarrow$ Torej ideal $J := ((b):a) := \{s \in R \mid sa \in (b)\}$

seka $R \setminus m$ za vsak $m \in (\text{Spec } R)^{\max}$.

Če je J pravi ideal, torej $J \neq R$,
 potem je po Zornovi lemi J nebovan
 v maks. idealu m . Ampak iz
 $J \subseteq m$ sledi $J \cap (R \setminus m) = \emptyset$,
 kar je v nasprotju s (*).

Torej je $J = R$. V posebnem $r \in (s)$,
 npr $r = s_1 \cdot s$. Sledi

$$\frac{r}{s} = \frac{s_1 \cdot s}{s} = s_1 \in R,$$

kar smo želeli dokazati.